

4.1 | Mérsékelt javulás várható az európai 4.2 | műanyagpiacon

Tárgyszavak: műanyagpiac; termelés; felhasználás; megoszlás; Nyugat-Európa; Közép-Európa.

A közelmúltban három tanulmány jelent meg a piacon, amely a világ, ill. Európa műanyagpiacát elemzi.

A francia Pardos Marketing cég „Plastics World Supply” című tanulmányában a világon 2000-ben felhasznált tömegműanyagok tömegét 148 M t-ra, a nyugat-európai felhasználást 34 M t-ra becsüli. A tanulmány országonként és műanyagfajtánként elemzi az elmúlt évek műanyagpiacát, és 2010-ig próbálja előrejelezni a piac alakulását.

A nagy-britanniai AMI „West European plastics industry report” című publikációjában a nyugat-európai, „Central European plastics industry report” című tanulmányában a közép-európai helyzetet elemzi.

1. táblázat

A 2001-ben Nyugat- és Közép-Európában felhasznált hőre lágyuló műanyagok megoszlása országok és műanyagfajták szerint

Ország	Rész-arány, %	Műanyagfajta	Rész-arány, %
Németország	20,1	Polietilén	38,4
Olaszország	17,5	Polipropilén	21,6
Franciaország	12,2	PVC	17,6
Nagy-Britannia	11,0	Polisztirol	9,7
Benelux államok	9,3	Műszaki műanyagok	7,5
Spanyolország	8,8	PET	5,2
Közép-európai országok	8,2		
Többi ország	12,9		

Az utóbbi tanulmányok szerint a műanyagtermelés, illetve felhasználás Nyugat-Európában 1995 és 2000 között évente átlagosan 3%-kal bővült. A piackutatók azonban azzal számoltak, hogy 2001-ben az ágazat teljesítménye csak 2%-kal nő. A tényleges adatok szerint az eredmények némileg megha

ladták a várakozásokat, és a piacbővülés mértéke 2,3%-ot tett ki. A műanyag-felhasználás megoszlását fajtánként és országonként az 1. táblázat mutatja. Mivel a piaci szakértők a bizalom teljes összeomlását tapasztalják, 2002-ben továbbra is csupán 2%-os bővülésre számítanak.

A várható adatok mérlegelését nagyon megnehezíti, hogy az árak alakulását sem lehet előre jelezni, ez pedig erősen befolyásolhatja a vállalatok készletgazdálkodását, ami különösen rövid időszakokat tekintve, nagy eltéréseket okozhat a felhasználás, illetve a kereslet alakulásában.

Az egyes műanyagok versenyhelyezete jelentősen eltér. A polipropilén alkalmazása 2000-ben 2,5%-kal nőtt, felhasználása 2001-ben viszont a belső és külső tényezők változásának hatására 4,5%-kal 7586 E t-ra emelkedett. Ez azonban jóval elmaradt az elmúlt évtizedben tapasztalt évi átlagos 6-7%-os növekedési ütemtől.

A polietilén felhasználása 2001-ben 2,3%-kal, 13 495 E t-ra emelkedett; a PE-HD alkalmazása 2%-kal nőtt. A lineáris, illetve a metallocén katalizátorokkal gyártott polietilének piaca 7%-kal bővült.

A polisztirolágazat a 2000-ben tapasztalt fellendülést követően 2001-ben csupán 0,5%-kal bővítette tevékenységét, mivel a fő felhasználók, a készülék és az elektronikus/elektromos ipar nem volt képes korábbi pozícióit fenntartani.

Az építőipar recessziója miatt a PVC felhasználása csak 0,7%-kal nőtt, és 6139 M t-t tett ki.

A korábinál lassabban, de még mindig jóval az átlagosnál gyorsabban, 8,5%-kal nőtt a PET alkalmazása.

A műszaki műanyagok összesen 2,1%-kal, 2658 E t-ra bővítették piacukat, jóval elmaradva a 2000. évi 7,4%-os növekedéstől. A gazdasági problémák különösen súlyosan érintik a műszaki műanyagok legfőbb felhasználóit, az elektromos és elektronikai ágazatokat, a járműipart és a távközlési területeket, ezért felhasználásuk növekedése elmarad a tömegműanyagokéhoz viszonyítva.

A közép-keleti európai országok, Csehország, Lengyelország, Szlovákia és Magyarország műanyagiparának fejlődése gyorsabb, mint a nyugat-európai országoké – 2002-ben várhatóan 5% körül alakul –, piacaik nagysága azonban jóval szerényebb. Az utóbbi évek itteni változásai esetenként kedvezőtlenül hatottak a nyugat-európai országok műanyag-feldolgozó vállalatainak piaci helyzetére nemcsak azért, mert exportlehetőségeik csökkentek, hanem azért is, mert a volt szocialista országok növelték viszonylag olcsóbb gyártmányaik kivitelét. A keleti térségekből ide irányuló export azonban a közel-keleti országok műanyagiparát is szorongatja.

(Dr. Szabó Ferencné)

Reade, L.: Study produced on world plastics production, supply and consumption. = Plasticsearch, www. prw.com, 2002. máj. 30.

Modest growth remains the norm throughout the years 2000/2002. = European Plastics News, 29. k. 2. sz. 2002. p. 17.